

רחל פורמן אלבו

במחצית השנייה של המאה הקודמת. העבודה הזאת מתגבשת בראש ובראשונה באנתולוגיה של ארבעת המשוררים מ"חבורת ליאנוזובו": גנריך ספגיר, איגור חולין, יאן סטונובסקי, ווסבולוד נקרסוב, משוררים שמבחינה אסתטית היו שונים אחד מהשני אך פעלו וחיו בידידות קרובה מתחילת שנות השישים ועד לסוף שנות השמונים של המאה הקודמת, והטביעו חותם ברור בתרבות הרוסית; לבד מן השירים, כתב היד כולל את תולדות החבורה שכללה גם כמה ציירים חשובים.

קרוב לשלוש שנים אני עובד גם על תרגום מלא של "הסטנצות החדשות לאוגוסטה", ספרו של יוסיף ברודסקי, חתן פרס נובל לספרות וגדול משוררי רוסיה במחצית השנייה של המאה הקודמת. "אולי החשוב בין ספרי" על פי הגדרתו של המשורר, יכול את שישים השירים המוקדשים ל"מ"ב (אהבת חייו, הציירת מרינה בסמנובה) אשר נכתבו במשך עשרים שנה ברוסיה ובארצות הברית, שאליה גלה אחרי שגורש מברית המועצות. בכוונתי להוסיף לקובץ עוד שלושה שירים המוקדשים ל"מ"ב, שפורסמו לאחר ההוצאה לאור של הספר המקורי בשנת 1983.

ג'וקונדה/ ילנה שוורץ מרוסית: יעקב לח

(לרגל הגנבה המפורסמת)

הו הצבע הננסי אשר גנב את מונה ליהו!
(ויתכן שהיא אותו גנבה?)
בשעות היום ישנה למטה, ובלילה
היתה נפרשת ונותנת אהבה.
נושקת לצבע הגס – איך זה קרה לה?
ממרחקים קראה לו: בוא וגנב עתה!
וזחלה מהפנה בלילה
ושבה אל מתחת למטה.
הו בן אדם, האם החטא יגבר?
הרי עמה איש לא ישן, ולא שתה, ולא סעד,
באפלה היא מרשרשת כמו עכבר,
אתה אפשר שתהפך לצל, לכר
או לרשום, להמזג בצבע
ולא בדם. ומי בשער פוסע?
המתלתל, שניו נוקשות כמו של ערפד,
בא לאונדרו ובכס ישתעשע.

□

מתוך הרוח המכה מלטפת
את פני עולה סִיח
תועה וולד מת.

ברחם אמי מתי בפעם הראשונה
וכעת
עם מותה
מכשפות מעלות באוב
את ספור חיינו

□

באביב לקראת חג הפסח
אני מסדרת בבות פלסטיק בויטרינה שלי
זכר לילדות שנגזזה
עם לכתה של אמי
בבת פלסטיק לבושה שמלת מלמלה אדמה
וזכרון עמום של ילדות חשוכה.

□

אני נקראת על שם אחות-אבי,
הירויה בתוך התעלה
אני לוחשת את שמה-שמי
ואומרת עלינו קדיש

□

את נושאת ברחמי ענן שחור
מתוכו אני אוצרת תמונת אמהות.

□

געגוע למלני

שקנתה בכל כספה לילדותיה
בבה איטלקית עם שמלה אדמה
ועל כך ספגה מכות מאביהן.

געגוע למלני

שנסתה לגונן על בנותיה
מפני רע בני אדם
נושאת נטל אשם
על שאותן לא גדלה
על שיצקה בן אהבה חרדה.

געגוע למלני

הנחתי ראש על שדיה ובכיתי
במקלט הכתם המצחין
בתחנת הרכבת המזרחית.

מתוך ספרה של רחל פורמן אלבו
געגוע למלני שעומד לראות אור
בספרי 'עתון 77'